

Nariuotasis bervidis

Scrophularia nodosa

Rangas: **species**

1	1	Birželis
STEBĖJIMŲ	STEBĖTOJŲ	PIKO MĖNUO

KARALYSTĖ	KLASĖ	ŠEIMA	GENTIS
Plantae	**Magnoliopsida**	**Scrophulariaceae**	*Scrophularia*

Kur ir kada stebėti?

Daugiausia stebėjimų užfiksuota birželį.

Apie rūšį

Nariuotasis bervidis – bervidinių (Scrophulariaceae) šeimos bervidžių (Scrophularia) genties augalas. Lietuvoje dar žinomas kaip liaukų žolės, narienikas, paliaukiažolė, ropenės. Natūraliai augalas paplitęs Šiaurės pusrutulio vidutinio klimato zonoje, išskyrus Šiaurės Amerikos vakarinę dalį. Introdukuota ir natūralizuota Šiaurės Amerikos rytinėje dalyje. Li etuvoje neretas.

Ekologija

Auga drėgnuose lapuočių ir spygliuočių miškuose, raistuose, miško balų ir upelių pakrantėse, pamiškėse, krūmynuose. Mėgsta purų derlingą dirvožemį, kur podirvio vanduo netoli paviršiaus.
Žiedus apdulkina vapsvos, bitės.

Biologija

Tai daugiametis, nuo 50 iki 150 cm aukščio, nemalonaus kvapo žolinis augalas. Stiebas keturbriaunis, dažniausiai nešakotas. Lapai priešiniai, pailgai kiaušiniški, pliki, pamatai širdiški, tamsiai žali, kraštai pjūkliški, koteliai trumpi. Ant šaknų išauga gumbeliai.
Tamsiai purpurinės spalvos, rudo atspalvio žiedai stiebo viršūnėje piramidiškos kekės šluotelėse. Žiedyno šakelės apaugusios trumpais liaukiniais plaukeliais, lipnios. Taurelė penkiadantė, danteliai kiaušiniški. Vainikėlis neryškiai dvilūpis, maždaug 1 cm ilgio, vamzdelis platus, rutuliškas. Viršutinė lūpa tiesi, dviskiautė, ilgesnė už apatinę. Apatinė t riskiautė, vidurinė skiautė žemyn nulinkusi. Vainikėlio vidus raudonai rudas, prie pagrindo žalsvas. Šalia keturių kuokelių d ar yra vienas staminodis (pakitęs kuokelis, be dulkinių).
Žydi birželio-liepos mėnesiais, pasitaiko žydinčių augalų ir rugsėjo mėnesį. Vaisius – dėžutė, atsidaranti 2 sąvaromis. Sėklos rudos, pailgos, raukšlėtos, 1 mm ilgio. Dėžutėje sėklos bręsta rugpjūčio-spalio mėnesiais. Jas išnešioja vėjas. Augalas dauginasi ir vegetatyviškai palaipomis.
Augalas nuodingas. Antžeminėje dalyje ir šaknyse yra alkaloidų, saponinų.

Varietetai

Yra išskiriami septyni varietetai:

Scrophularia nodosa var. americana Michx.
Scrophularia nodosa var. californica (Cham. & Schltdl.) M.E. Jones
Scrophularia nodosa var. lanceolata (Pursh) M.E. Jones. Lapai neturi širdiškų pamatų
Scrophularia nodosa var. marilandica (L.) A. Gray. Aukštesnė
Scrophularia nodosa var. montana Stiefelh.
Scrophularia nodosa var. nodosa
Scrophularia nodosa var. occidentalis Rydb.

Naudojimas

Nariuotasis bervidis naudojamas liaudies medicinoje gydant nudegimus, sužeidimus, egzemą, psoriazę, inkstų ligas. Turi analgetiko ir diuretiko savybių. Augale yra glikozido aukubino, kuris slopina uždegimus. Iš jo gaminamos arbatos, tepalai, kompresai, tinktūros. Reikia vengti žmonėms su padidėjusiu širdies susitraukimų dažniu ir nėštumo metu.

Skenuok ir peržiūrėk naujausią informaciją

seskinesozas.lt
Biologinės įvairovės projektas
Duomenys: iNaturalist, Wikipedia, GBIF
iNaturalist rūšies puslapis